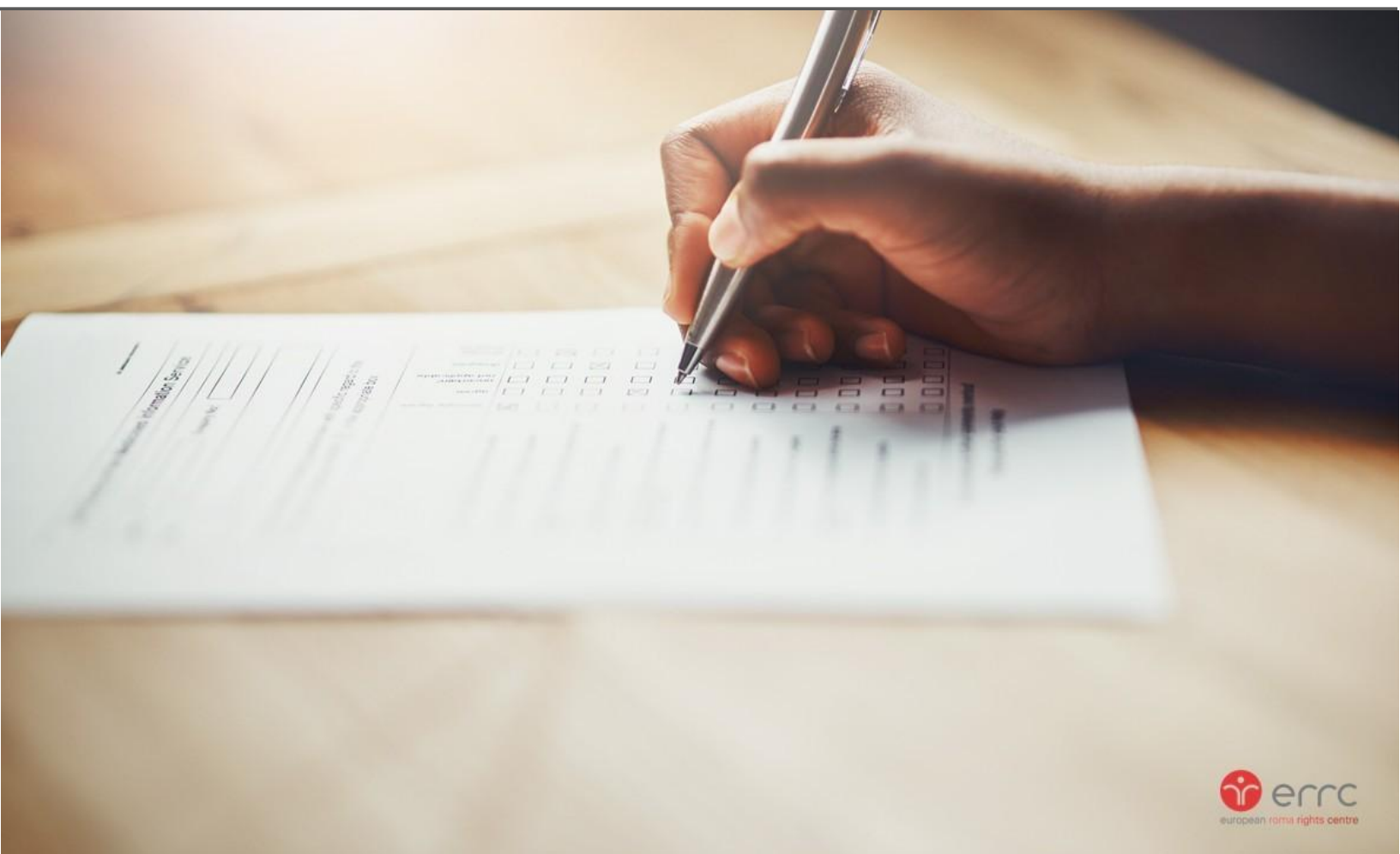

„ZAČARANI KRUG ISKLJUČENOSTI“: CRNOGORSKI ZAŠTITNIK LJUDSKIH PRAVA NALOŽIO REFORMU PRAVILA O MATIČNOJ EVIDENCIJI NAKON ŽALBE ERRC-A

Brisel, Podgorica, 3. februar 2026: Evropski centar za prava Roma (ERRC) pozdravlja nalaz Zaštitnika ljudskih prava da su uslovi za prebivalište i registraciju rođenja za romske, aškaliske i egipćanske zajednice u Crnoj Gori diskriminatorni i da moraju biti reformisani s hitnim dejstvom. Nakon žalbe ERRC-a u vezi sa sistemskim preprekama za registraciju građana i upis u matičnu knjigu rođenih, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Ombudsman) utvrdio je da jaz između „normativne neutralnosti“ i „činjenične stvarnosti“ predstavlja indirektnu diskriminaciju.

Predsjednik ERRC-a Đorđe Jovanović je rekao: „Prepreke za građansku registraciju i registraciju rođenja efikasno su zarobile pripadnike romskih, aškaliskih i egipćanskih zajednica u ovom nepodnošljivom stanju pravne nesigurnosti otkako su prisilno raseljeni nakon rata na Kosovu 1999. godine. Obavezujuće preporuke Zaštitnika pozivaju na hitnu akciju kako bi se otklonili diskriminatorni ishodi ovih naizgled neutralnih postupaka – ishodi koji svakodnevni život čine još nesigurnijim. Radujemo se brzom i efikasnom odgovoru vlasti koji će ukloniti te prepreke za registraciju koje drže

romske, aškalijske i egipćanske porodice u začaranom krugu isključenosti, koji zaista izaziva ogromne teškoće u njihovim životima i uskraćuje im pravo da imaju prava.“

Zahtjev za dokazivanjem obezbijeđenog smještaja proizveo je „nesrazmjerno nepovoljan efekat“ na romske, aškalijske i egipćanske zajednice zbog istorijske marginalizacije i života u neformalnim naseljima. Štaviše, dugotrajni i složeni pravni mehanizmi za registraciju rođenja praktično su nepristupačni roditeljima koji su nepismeni, nemaju dovoljno informacija ili se suočavaju sa jezičkim barijerama.

U žalbi ERRC-a opisano je kako zakon stvara „začarani krug“ u kojem je registracija prebivališta nemoguća za one koji žive u neformalnim naseljima bez zakonskog vlasništva; oni bez registrovanog prebivališta ne mogu pristupiti osnovnim uslugama; a nedostatak roditeljske dokumentacije ometa registraciju djece i produžava apatridiju kroz generacije.

Kao odgovor na žalbu ERRC-a, podnijetu 8. aprila 2025. godine, u vezi sa sistemskim preprekama za građansku registraciju, istraga Zaštitnika je zaključila da trenutni administrativni zahtjevi u vezi sa prebivalištem i registracijom rođenja predstavljaju indirektnu diskriminaciju i nepoštovanje međunarodnih standarda ljudskih prava.

Obavezujuće preporuke Zaštitnika Ministarstvu unutrašnjih poslova uključuju zakonske izmjene kako bi se prihvatili alternativni dokazi o prebivalištu od onih u neformalnim naseljima, kao i uspostavljanje brzog i efikasnog sistema za registraciju djece čiji roditelji nemaju dokumenta, odvajajući pravo djeteta na identitet od pravnog statusa roditelja. Zaštitnik je pozvao na hitnu primjenu ovih mjera, a Ministarstvo unutrašnjih poslova mora podnijeti izvještaj u roku od 30 dana.

Ovo saopštenje za štampu postoji i na engleskom jeziku.

Za više informacija i za zakazivanje intervjua kontaktirajte sledeće osobe:

Edmond Makasci (BCMS)
Koordinator mreže i događaja u Evropskom Centru za prava Roma
edmond.makasci@errc.org
+33 6 64 23 55 44

Jonathan Lee (in English)
Advocacy & Communications Director
European Roma Rights Centre
jonathan.lee@errc.org
+32 49 288 7679